

Co-Operative Collective Farming Societies in Kunigal Taluk

19. Sri N. HUTCHMASTY GOWDA (Huliyurdurga).—

Will the Minister for Development be pleased to state :

(a) the number of co-operative collective farming societies in Kunigal Taluk, Tumkur District ;

(b) the amount of grants, loan and manure etc., sanctioned so far to these Societies form their inception ;

(c) whether the lone amount so granted has been recovered ;

(d) whether they have taken any action to instruct concerned Deputy Registrars to investigate into the working of each society personally and to report as to how many of them are working properly ;

(e) if so, the features of such reports and remedy for the omissions and commissions cited therein ?

Sri B. L. GOWDA (Deputy Minister for Co-operation).—

(a) These are in all, 42 collective farming societies in Kunigal Taluk, Tumkur District. Their names are given in the Statement 'A' placed on the Table of the House *

(b) the details are furnished in the Statement 'B' placed on the Table of the House.*

(c) The details are in the Statement 'C' placed on the Table of the House.*

(d) The concerned Senior Inspecting Officers of the Co-operative Collective Farming Societies inspect 4-5 societies in a month and also the concerned Assistant Registrars of Co-operative Societies will be visiting and inspecting some of them often. The Deputy Registrars of Co-operative Societies also visit some of these societies and take steps as required by law to remedy the omissions and commissions found. Orders are being issued to these Officers, from time to time, to expedite these steps.

(e) The main defect found in such inspection reports is: Though all these Farming Societies derive the benefits of the co-operative programme in the beginning, some of them start individual cultivation for want of understanding, guidance and leadership. In this regard, the programme of giving publicity and to train the workers is constantly carried out. Usually, the reports of the Senior Inspecting Officers and other Officers are reviewed and suitable instructions are issued to them periodically.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಕೂಡೊಕ್ಕಲು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅದು ಸ್ಟೆನಿಫಿಕ್ ಆಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಗೌಡ.—ಆಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಷೇರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲವಾಗಿ 4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಉಗ್ರಾಣ ವಗೈರೆಗಳಿಗೆ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಮ್ಯಾನೇಜರಿಯರ್ ಕಾನ್ಸಿಗಾಗಿ 1250 ರೂಪಾಯಿ—ಹೀಗೆ 32 ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಧನ ದೊರೆತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಕೆಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಭಾವನೆ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೊಡೊಕ್ಕಲು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಬಹಳ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ, ಇದರಿಂದ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಅದರ ಇವರ ರಿಫೋರ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವು ಯಾವುವೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯದೆ ಆಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಗೌಡ.—ಸರ್ವಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಾದರೂ 2219 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ 2085 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, 261 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮೂರು ಸಾವಿರ ಬಾವಿ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ನಡೆದಿದೆ. ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯದೆ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಕೆಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ (ಉ) ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಮುಖ್ಯ ದೋಷವೆಂದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಸಾಯ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದರೂ, ಮುಂದೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಮುಂದಾಳುಗಳಲ್ಲದ ರಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಸಂಘಗಳು ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ 4½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟಿವೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಹಣವನ್ನು ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಗೌಡ.—ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ.—ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ವೆಂಚರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆನೇ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಗೌಡ.—ಈ ಹಣವನ್ನು ಬಾವಿ ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ದನಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಮಗೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಚ್ ಫೀಲ್ಡ್ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, 32 ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ 4½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಯಾವ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವೆಂಬಲಗು ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದಿರುತ್ತಾ ? ಅವರು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಗೌಡ.—ನುಮಾರು 8 ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ವಸೂಲಾಗಿರುವ ಹಣದ ಮೊತ್ತ, ಅಸಲಗಾಗಿ 2668.69 ಪೈಸೆ, ಬಡ್ಡಿಗಾಗಿ 1066-90 ಪೈಸೆ ಮತ್ತು ಉಗ್ರಾಣ ಮತ್ತು ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅಸಲಗಾಗಿ 1000-00, ಬಡ್ಡಿಗಾಗಿ 442-12 ಪೈಸೆ, ವಸೂಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬೋಳಾ ರಘುರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ 42 ಕೆರೆಕ್ಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಟ್ ಸೊಸೈಟಿ ಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವ ಬಂಡವಾಳ ಎಷ್ಟು ? ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬಂಡವಾಳ ಎಷ್ಟು ? ಬಂಡವಾಳ

ಹಾಕಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬಂದಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಆಗಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ ಬಹು ಸಂಘಗಳ ಮಾಹಿತಿಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

Sri D. B. KALMANKAR.—Since many such complaints are coming before this House, May I know whether at any time the Hon. Deputy Minister or the Hon. Minister has personally gone and inspected some of these societies and ascertained whether they are running properly or not ?

Sri B. L. GOWDA.—On my part, I have visited more than half a dozen societies ; they are doing very good work. I was satisfied with their work.

Sri K. H. PATIL —From the answer it is seen that the amount is meant for collective farming societies ; if so, may I know whether any amount has been expended by the Society for and on behalf of the Society or whether any individuals have utilised the amount for purpose directed by the Society ?

Sri B. L. GOWDA.—I have already stated this in reply to the question put by the hon. Member Sri Hutchmashy Gowda. The Society has spent the amount for and on behalf of the Society.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಫಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ನೀವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದ ಮೂಲ ಭೂತವಾದ ತತ್ವಗಳು ಏನು ಇವೆಯೋ ಅದರ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಹಾಗೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಗೌಡ.—ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಟ್ರಸ್ಟಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಟ್ರಸ್ಟಿಂಗ್ ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗಿಯರ್ ಕಾನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ, ನಿಧಿ, ಸಾಲ, ಗೊಬ್ಬರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕರೆಕ್ಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಕೂಡ ಕರೆಕ್ಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಜಾಯಿಂಟ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು. ಈ ರೀತಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇರುವುದು ಕುಣಿಗಲ್ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸೊಸೈಟಿಗಳು 300 ಇವೆ. ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಬೆರೆ ಬಾಳುವ 50 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಧನ ಸಹಾಯ 12½ ಸಾವಿರ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಬಡವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಎಂದು ಇರುವ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಾಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಗೌಡ.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶ ಸಮಾಜವಾದದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಲ ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ. ಅದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಸಾಕಷ್ಟು ಧನ ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಧನಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಣ ಕಾನಿನ್ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಂದು ಫೆಡರೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಆ ಫೆಡರೇಷನ್ನಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾರು ? ಆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತರಹ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಗೌಡ.—ಆ ಫೆಡರೇಷನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನಾನೇ. ಪೀರಿಯಾಡಿಕಲ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅಷ್ಟನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ನಿದ್ಧಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಕೊಡೊಕ್ಕಲು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಗೌಡ.—ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ, ಬೇರೆ ಜನಾಂಗದ ಕೆಲವು ಮುಖಂಡರುಗಳು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದರಗಿರಿ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಕವಿಗಳಿರಾ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹಾಳುಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರ ಗೂಳಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಆ ಗೂಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಂದಿತೆ ವಾಗಿಯೂ ಮುಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ.

Diploma Courses in K. R. Pet Polytechnic School

26. Sri M. K. BOMME GOWDA (K. R. Pet).—

Will the Minister for Education be pleased to state :—

whether Government intends to start courses such as Diploma in _____omobile, Diploma in Agricultural Engineering and Diploma in Radiology and Tele-Communication, in addition to the existing courses run at the Polytechnic School at K. R. Pet ?

Sri N. M. KOTRABASIAH SOGI (Deputy Minister for Education).—

No.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆಯ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಾಸಂಗ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಟೋಮೊಬೈಲ್ಸ್, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ರೇಡಿಯಾಲಜಿ ಹಾಗೂ ಟೆಲಿಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ಡಿಪ್ಲೊಮಾಗಳ ವ್ಯಾಸಂಗ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದೋ ತಿಳಿಸುವರೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಮತ್ತು ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಕಾರೇಜು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ವಿಧಾನಸೌಧ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು 30-40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದೆ. ಈಗ ಆ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಇಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹೊಸ ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ಟಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಅಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಹೊಸ ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಕಾರೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅಂಥಾ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಈಗ ಹೊಸ ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಸ್ಟಾರ್ಟ್